
Ερώτηση Δειγματικού δοκιμίου (2017)

(α) Πόσες διαφορετικές συναρτήσεις $f : A \rightarrow B$ μπορούμε να ορίσουμε, αν A και B μη κενά πεπερασμένα σύνολα με m και n στοιχεία αντίστοιχα ($m \leq n$);

Απάντηση: Υπάρχουν m^n συναρτήσεις $f : A \rightarrow B$.

Απόδειξη: Είναι μια κλασική εφαρμογή που συχνά αναφέρεται σε μάθημα 'Συνδυαστικής/Πιθανοτήτων', ως εφαρμογή της Πολλαπλασιαστικής Αρχής.

Έστω $A = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ και $B = \{y_1, y_2, \dots, y_m\}$ αναγραφές των συνόλων A και B .

Κάθε συνάρτηση $f : A \rightarrow B$ 'είναι' μια διατεταγμένη n -άδα

$$(f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)),$$

όπου κάθε $f(x_i)$ μπορεί να πάρει την τιμή οποιουδήποτε από τα y_i , $i \in \{1, 2, \dots, m\}$. Σύμφωνα λοιπόν με την πολλαπλασιαστική αρχή, υπάρχουν m^n τέτοιες n -άδες, δηλ. m^n συναρτήσεις.

Με άλλα λόγια, το σύνολο $A = \{f : A \rightarrow B\}$ είναι ισοπληθικό με το σύνολο

$$\{(a_1, \dots, a_n) \mid a_i \in B, i = 1, 2, \dots, n\} = \underbrace{B \times B \times \dots \times B}_{n\text{-φορές}}.$$

(β) Αν επιλέξω τυχαία μία συνάρτηση $f : A \rightarrow B$, ποιά η πιθανότητα αυτή να είναι 1-1;

Απάντηση: Η ζητούμενη πιθανότητα p είναι ίση με

$$p = \frac{N(X)}{N(\Omega)},$$

όπου

$$X = \{f : A \rightarrow B \mid f \text{ 1-1}\}$$

και

$$\Omega = \{f : A \rightarrow B\}.$$

Από το ερώτημα (α) είναι $N(\Omega) = m^n$. Μένει λοιπόν να βρούμε το $N(X)$.

Έστω $f : A \rightarrow B$ μια 1-1 συνάρτηση. Τότε κάθε στοιχείο $x \in A$ θα απεικονίζεται σε μοναδικό στοιχείο $y \in B$.

Βήμα 1: Επιλογή m στοιχείων $y \in B$ στα οποία τα στοιχεία του A θα απεικονισθούν κατά μοναδικό τρόπο: Υπάρχουν $\binom{m}{n}$ το πλήθος τρόποι

Βήμα 2: Αναδιάταξη των στοιχείων του A (τα οποία θα απεικονισθούν κατά μοναδικό τρόπο στα στοιχεία του B). Υπάρχουν $n!$ το πλήθος τρόποι

Από την πολλαπλασιαστική αρχή, υπάρχουν

$$\binom{m}{n} \cdot n! = \frac{m!}{(m-n)!} = (m)_n$$

τρόποι.

Διαφορετικά, αφού τα n στοιχεία του $A = \{a_1, \dots, a_n\}$ θα απεικονισθούν κατά μοναδικό τρόπο στα στοιχεία του B , έχουμε:

Βήμα 1: αντιστοίχιση του a_1 : Υπάρχουν m το πλήθος τρόποι

Βήμα 2: αντιστοίχιση του a_2 : Υπάρχουν $m - 1$ το πλήθος τρόποι

⋮

Βήμα n-1: αντιστοίχιση του a_{n-1} : Υπάρχουν $(m - n) - 2$ το πλήθος τρόποι

Βήμα n: αντιστοίχιση του a_n : Υπάρχουν $(m - n) + 1$ το πλήθος τρόποι

Από την πολλαπλασιαστική αρχή, υπάρχουν

$$m \cdot (m - 1) \cdot (m - 2) \cdot \dots \cdot (m - n + 1) = \frac{m!}{(m - n)!}$$

τρόποι.

Άρα,

$$p = \frac{\frac{m!}{(m-n)!}}{m^n} = \frac{m!}{m^n(m-n)!} = \frac{(m)_n}{m^n}.$$

